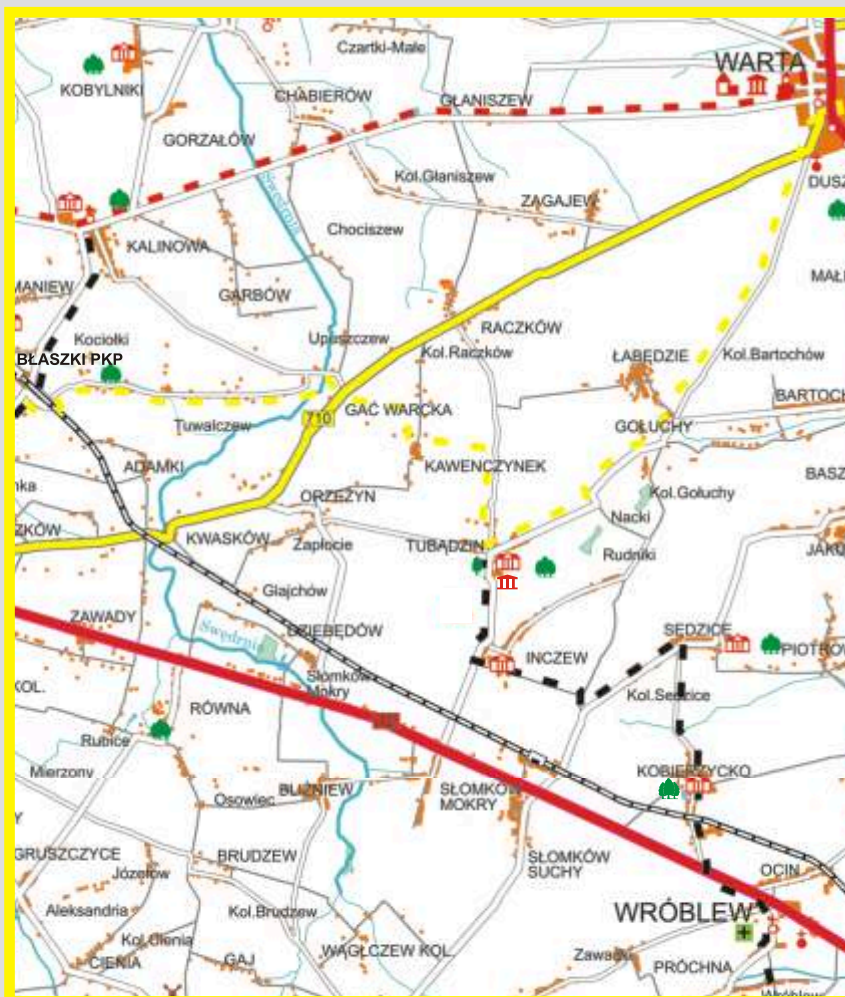

Szlak rowerowy *Sieradzka eSka* (nazwa wywodzi się od kształtu szlaku na mapie) oznakowany jest kolorem żółtym, prowadzi przez powiat sieradzki z Warty do Klonowej. Łączna długość wynosi 109 km, a ze szlakiem łącznikowym Klonowa-Wojków - 132 km. Na trasie znajduje się kilkadziesiąt obiektów zabytkowych, pozwalających poznać historię dawnej Ziemi Sieradzkiej. W Warcie godny uwagi jest gotycki kościół p.w. św. Mikołaja z ok. 1340 r. z unikalnym tryptykiem z 1515 r., kościół p.w. Wniebowzięcia NMP oraz klasztor bernardynów. W Sieradzu, dawnej stolicy księstwa sieradzkiego, cennymi zabytkami są m.in. gotycki kościół farny p.w. św. Stanisława i klasztor dominikanów (obecnie urszulanek) z XIII w. Niektórzy badacze twierdzą, że był to pierwszy kościół gotycki na terenie Polski. W Sieradzu w 1383 r. obrano królem Polski Jadwigę, zaś w 1445 r. Kazimierza Jagiellończyka. Miłośnicy folkloru mogą zwiedzić Sieradzki Park Etnograficzny. Na średniowiecznym rynku, otoczonym kamienicami z XIX w., mieści się Muzeum Okręgowe (w tzw. Kamienicy Jagiellońskiej). Inne perele architektury sakralnej na szlaku to świątynie w Złoczewie, Wąglczewie, Błazkach oraz dwory w Tubądzinie (interesujące Muzeum Wnętrz Dworskich ze zbiorami Walewskich), Jasionnej i Wrzącej. Godne uwagi jest sanktuarium maryjne w Chartupi Małej. W Złoczewie mieści się jedyny w Polsce zakon kamedulek.

Sieradzka eSka biegnie przez tereny cenne przyrodniczo, m.in. przez kompleksy leśne, w których utworzono rezerваты *Nowa Wieś*, *Paza*, *Jazwiny* i *Wrząca*. Interesujący jest też zbiornik retencyjny *Próba* o pow. 21,4 ha, utworzony w dolinie rzeki Żegliny.

Szlak *Sieradzka eSka* łączy się z *Łódzką Magistralą Rowerową*, będącą częścią międzynarodowego szlaku rowerowego Lwów-Łódź-Berlin oraz z siecią szlaków pow. wierszowskiego. Między Tubądzinem a Wąglczewem planowane jest oznakowanie łącznika - będzie on prowadził przez Wróblew po dawnym szlaku Dwórków Ziemi Sieradzkiej.

Kościół Bernardynów w Warcie

Dwór w Tubądzinie

Piec kaflowy w muzeum w Tubądzinie

Kościół w Tubądzinie

WARTA - str. 23

TUBĄDZIN

Znajduje się tu piętrowy, klasycystyczny dwór wybudowany w 1796 r., w którym utworzono muzeum zainspirowane zbiorami K. Walewskiego. Od 1891 r. znalazł się w rękach rodziny Walewskich. Wokół rozpościera się park o pow. 3 ha (odrestaurowany w 1986-1988 r.), w którym znajduje się wiele pomnikowych drzew. We dworze znajdują się oryginalne, stylowe meble, starodruki z XVI-XVIII w., zbiory archeologiczne, zabytki ze szkła i porcelany, rodowe srebra, kolekcje portretów sarmackich z XVII-XX w. oraz bogaty zbiór portretów trumiennych. Tworzą one ekspozycję otwartą w 1984 r. Muzeum Walewskich. W dworze odbywają się koncerty muzyki poważnej, a od 1995 r. Festiwal Muzyki Dworskiej i Salonowej. Warto również zwrócić uwagę na stylizowaną na mały dworek oficynę dworską i kapliczkę z końca XVIII w.

BŁAZKI - str. 95

CZARNY ŁĄCZNIK - TUBĄDZIN-WRÓBLEW

(dawniej niebieski pieszy szlak Dwórków Ziemi Sieradzkiej)

INCZEW

W latach 40. XIX w. wieś znalazła się w rękach Stanisława Walewskiego. Istniało tu wtedy wzorcowe gospodarstwo rolne, w którym do 1939 r. gospodarował Stefan Walewski. We wsi do dnia dzisiejszego przetrwał murowany dwór wzniesiony przez Walewskich w XIX w. i przebudowany w 1906-08 r. Znajduje się tu również dawna goźelnia i budynki gospodarcze, wzniesione w tym samym czasie co siedziba Walewskich.

SĘDZICE

Po murowanym, parterowym dworze wybudowanym w XVIII w. obecnie pozostały ruiny, otoczone parkiem o pow. 4 ha z ciekawymi okazami drzew - białodrzewy, lipy, klony i wiąz. Zachowały się fragmenty parkowego ogrodzenia.

KOBERZYCKO

Znajduje się tu zespół dworsko-parkowy, na który składają się: murowany, eklektyczny dwór wzniesiony na przełomie XIX i XX w. oraz XIX-wieczny park o charakterze krajobrazowym.

WRÓBLEW

Drewniany kościół. śś. Piotra i Pawła, zbudowany w 1804 r. na miejscu poprzedniego z XVII w. We wnętrzu sklepienie kolebkowe; na belce tęczowej krucyfiks, z XVI w.; ołtarz główny o charakterze barokowym z początku XIX w. Do wnętrza prowadzą drzwi z dekoracją klasycystyczną. Na miejscowym cmentarzu znajduje się kaplica grobowa rodziny Nieniewskich z 1. poł. XIX w. oraz grobowiec Ignacji Piątkowskiej, poetki i autorki opracowań publicystycznych poświęconych folklorowi sieradzkiemu.

WARTA
(centrum)

6,0 km

Gołuchy

3,5 km

Tubądzin
(węzeł szlaków)

4,0 km

Gać
Warcka
(skrzyżowanie
z drogą nr 710)

4,5 km

Błazki
PKP

SZLAK
ŁĄCZNIKOWY

Tubądzin
(węzeł szlaków)

1,5 km

Inczew
(skrzyżowanie)

3,5 km

Sędzice
(skrzyżowanie)

3,0 km

Koberzycko
(przejazd przez
tory PKP)

2,0 km

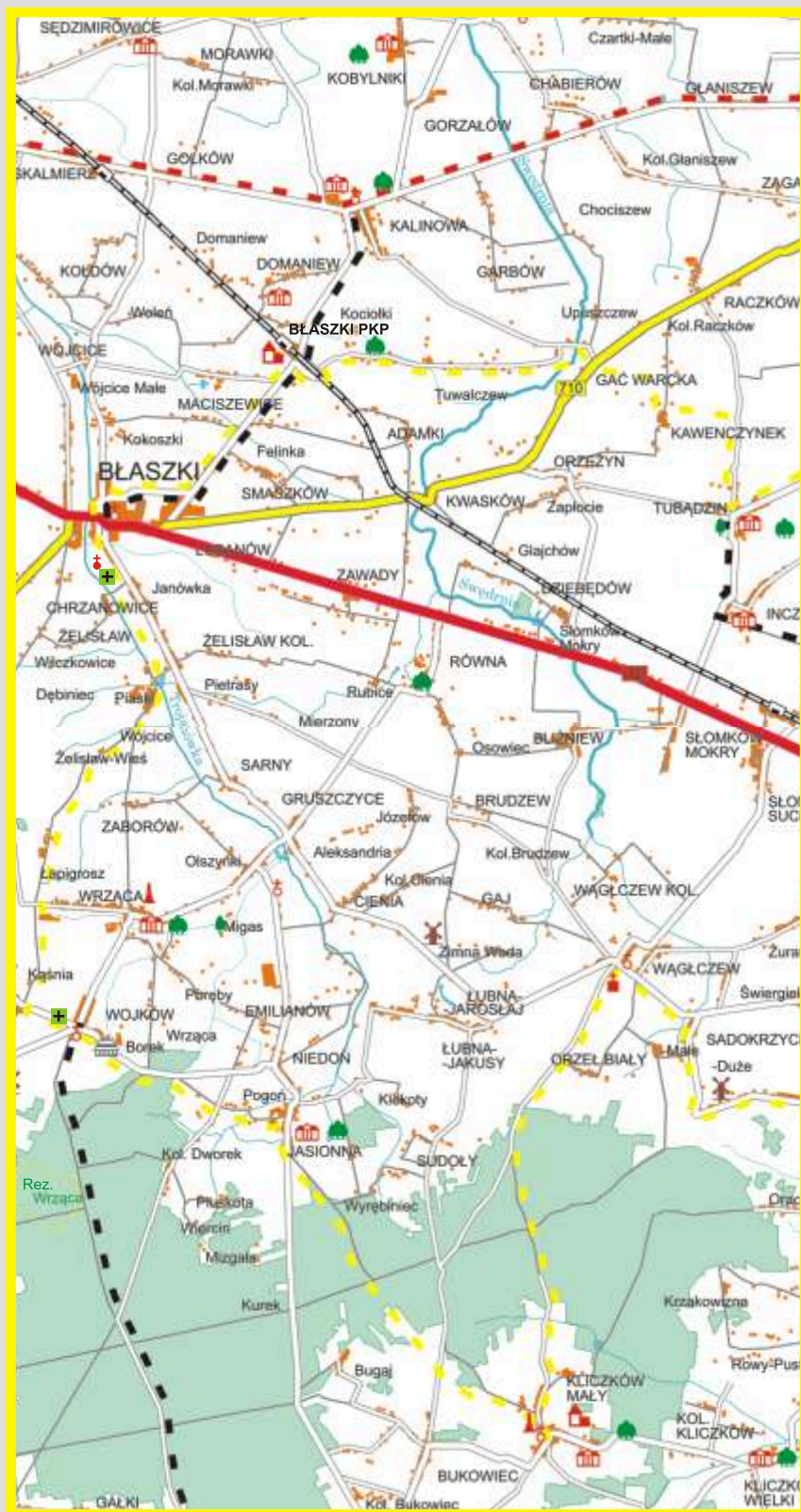
Wróblew
(skrzyżowanie
z drogą nr 12)

5,5 km

Mantyki
(węzeł szlaków)

NOTATKI:

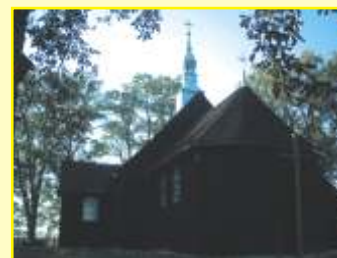
.....
.....
.....
.....

Kościół w Błazkach

Alkierzowy dwór w Jasionnej

Kościół w Kliczkowie Małym

Kościół w Wąglczewie

BŁASZKI

Nazwa pochodzi prawdopodobnie od rycerza Blasko, który założył tu swoją osadę, pierwsza wzmianka z 1437 r. W 1652 r. otrzymały przywilej targowy, a ok. 1722 r. - prawa miejskie. Od chwili lokacji miasteczko pozostawało własnością prywatną. Zabytkiem jest późnobarokowy, mурowany kościół św. Anny, wzniesiony w 1779-89 r. Obok kościoła plebania z końca XVIII w. Na cmentarzu parafialnym, założonym w 1819 r., znajduje się kaplica grobowa Biernackich i Błaszyńskich oraz nagrobek M. Piaseczyńskiego, powstańca z 1863 r.

WRZĄCA

Wies pojawia się w źródłach w 1413 r., miała wielu właścicieli: Zajączków, Brzechwów, Urbańskich oraz Grodzickich, którzy postawili tu w XVIII w. klasycystyczny mурowany dwór, wzniesiony na planie prostokąta, z sienią i salonem na osi. Od frontu dwór zdobi toskański, czterokolumnowy portyk z XIX w. We wnętrzu zachowały się ciekawe polichromie i malowidła ściennie.

WOJKÓW

Najcenniejszym zabytkiem jest mурowany, neogotycki kościół parafialny Niepokalanego Poczęcia NMP, wzniesiony w 1904-08 r.

JASIONNA

Od 1560 do 1917 r. należała do rodziny Żaluskiwskich. W 1752 r. wzniesiono tu modrzewiowy dwór, który przebudowano na mурowany dwór alkierzowy. W otoczeniu park z wieloma okazami pomnikowych drzew.

KLICZKÓW MAŁY

Stoi tu drewniany, jednonawowy kościół, wzniesiony w 1764 r. z fundacji Rocha Tarnowskiego, w miejscu poprzedniej, również drewnianej świątyni. Zabytkiem jest także drewniany, parterowy dwór o konstrukcji zrębowej, z mieszkalnym poddaszem, wzniesiony w początkach XIX w., a ostatnio gruntownie odnowiony. W parku dworskim znajduje się wiele pomnikowych okazów drzew, zwłaszcza uwagę przykuwa wielka lipa.

KLICZKÓW WIELKI (4 km)

Dawny zespół dworsko-parkowy, na który składają się: neoklasycystyczny, mурowany dwór z 2. poł. XVII w., częściowo przebudowany w 1. poł. XIX w., ze sklepieniami kolebkowymi z lunetami, mieszczący szkołę podstawową oraz park krajobrazowy z XIX w.

WĄGLCZEW

Ozdobą jest zespół klasztorny Kanoników Regularnych, na który składają się późnorenansansowy kościół św. Klemensa z 1623-35 r. oraz budynek klasztorny, w którego wnętrzach zachowane jest sklepienie krzyżowe i kolebkowo-krzyżowe a na parterze - strop belkowany.

SZLAK ŁĄCZNIKOWY

- Błaszki
- 4,5 km
- Błaszki PKP
- 2,5 km
- Kalinowa
- Błaszki PKP
- 4,5 km
- Błaszki
- 3,0 km
- Dębiniac
- 4,0 km
- Wrząca
- 2,5 km
- Wojków
- 3,5 km
- Jasionna
- 3,0 km
- Kliczków Mały
- 4 km
- Kliczków Wielki
- 7,0 km
- Wąglczew
- 1,5 km
- Sadokrzyce

Noclegi Pod Strusiem, Borysławice 135, tel. 43 829 39 67

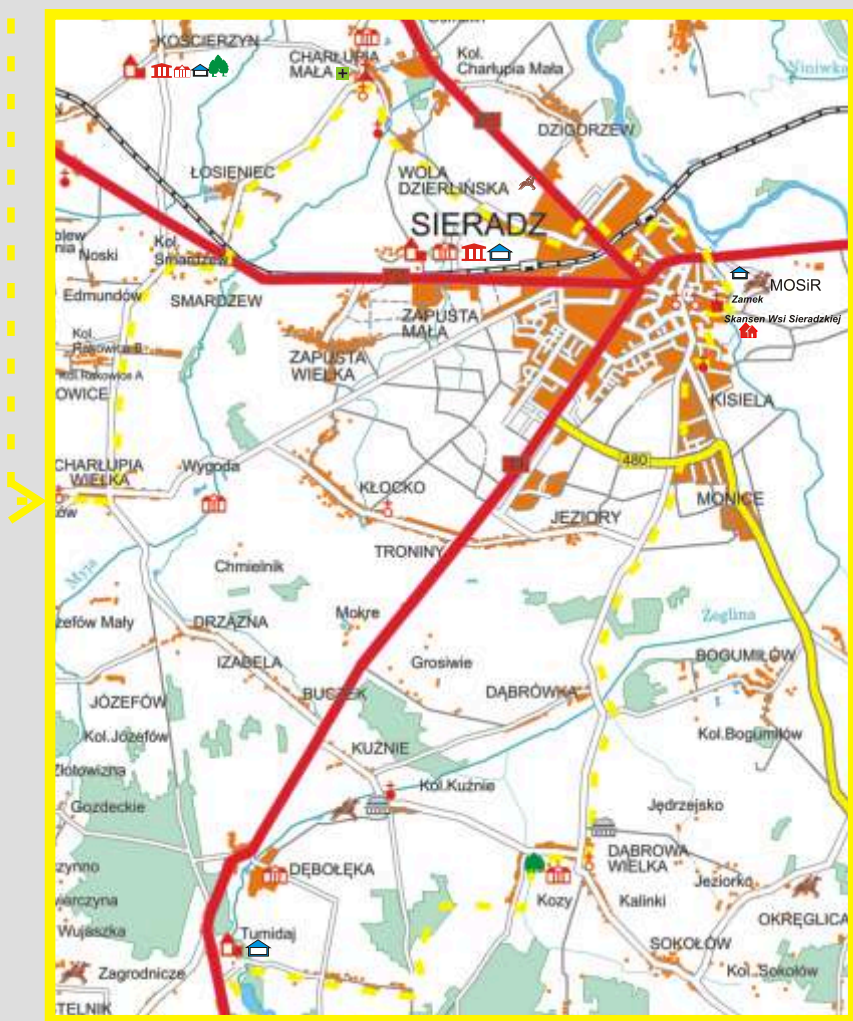
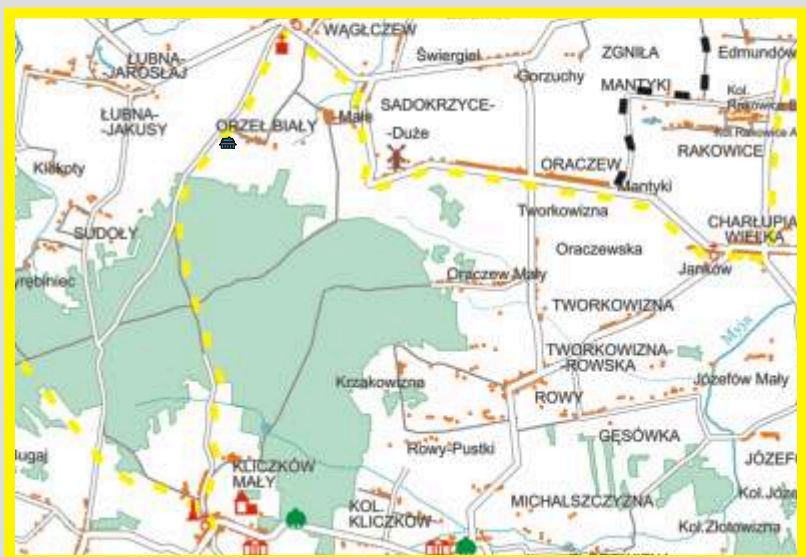
Gospodarstwo agroturystyczne:

- J. Banasiewicz, Wojków 1, tel. 43 829 15 60

NOTATKI:

.....

.....

Matka Boska Chartupska (Sieradzka)

Sieradzka Fara

Skansen Wsi Sieradzkiej

Kościół w Dąbrowie Wielkiej

CHARLUPIA WIELKA

Resztki po murowanym dworze i parku z XVII w. Tu w l. 1912-13 przebywał laureat literackiej Nagrody Nobla Władysław Stanisław Reymont. Kościół św. Bartłomieja Apostoła z 1797 r. fundacji Teresy Walewskiej, wybudowano w stylu barokowym z elementami klasycyzmu.

CHARLUPIA MAŁA

Murowany kościół Narodzenia NMP, wzniesiony w 1916 r. W ołtarzu głównym obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem zwanej Sieradzką, malowany na desce pochodzący z XVII w. otoczony kultem. Na cmentarzu grób historyka i krajoznawcy Stanisława Graeego (1868-1912).

KOŚCIERZYN (3 km)

Zespół dworski, w którego skład wchodzi neobarokowy dwór wzniesiony w 1914-16 r. (obecnie działa tu Ośrodek Doradztwa Rolniczego), murowana oficyna (rządówka) w stylu neoklasycystycznym z XIX i XX w., budynki gospodarcze oraz park.

SIERADZ

Prawa miejskie otrzymał ok. 1225 r. W 2. poł. XIII w. miasto stało się stolicą księstwa sieradzkiego, a w XIV w. stolicą województwa. Największy rozkwit przypadł na czasy Odrodzenia. Zachowały się pozostałości po średniowiecznym zamku. Zabytkami są: gotycki kościół farny Wszystkich Świętych z XVI w.; zespół klasztorny dominikanów z ok. 1300 r., na który składają się: klasztor Dominikanów (ok. 1300 r., kilkakrotnie przebudowywany) i kościół poddominikański (ok. 1300 r., przebudowany); Rynek Starego Miasta, będący pozostałością po średniowiecznym układzie urbanistycznym, otoczony jest kamienicami mieszczańskimi z XIX w. Warto zwrócić uwagę na gotycką kamienicę pojągiellońską z XV w. w której działa Muzeum Okręgowe (zbiory: archeologiczne, historii dawnego województwa sieradzkiego i etnograficzne) oraz podległy mu Skansen Wsi Sieradzkiej. We wsch. części Sieradza, pośród łąk nad Wartą istnieje grodzisko, będące pozostałością dawnego, wczesnośredniowiecznego grodu z XII-XIV w. Zbadane przez archeologów fundamenty zamku zostały ponownie zakopane.

DĄBROWA WIELKA

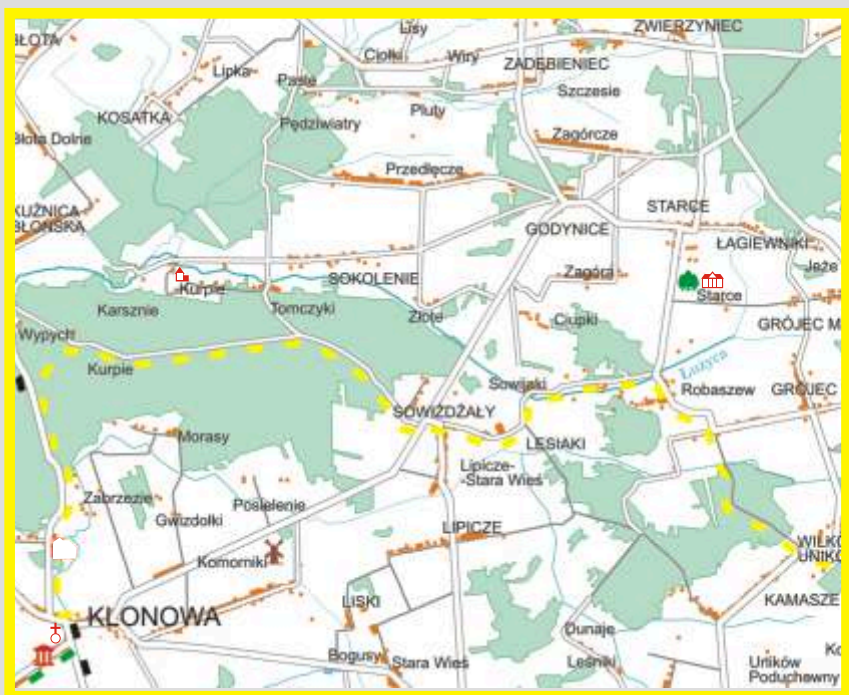
Drewniany kościół pw. św. Michała Archanioła wzniesiony w początkach XVIII w., konstrukcja zrębowej, oszalowany i orientowany. We wnętrzu barokowe ołtarze. Ponadto we wsi znajduje się klasycystyczny dwór z przełomu XVIII/XIX w.

DĘBOŁĘKA (2 km)

Zabytkowy zespół dworsko-parkowo-folwarczny z XIX w., na który składają się: eklektyczny dwór murowany z 2. poł. XIX w., przebudowany w XX w., park z 2. poł. XIX w., spichlerz, rządówka, budynki inwentarskie i gospodarcze z XIX-XX w.

- Sadokrzyce 3,5 km
- Oraczev Wik. 3,5 km
- Charlupia Wielka 4,0 km
- Smardzew (skrzyżowanie dróg nr 12 i 14) 3,5 km
- Charlupia Mała (kościół) ← 3 km Kościerzyn 4,5 km
- Sieradz (przejazd przez wiadukt PKP) 9,0 km
- Dąbrowa Wik. (kościół) 7,0 km → 4 km Dębołęka
- Zb. Próba (punkt widokowy)

Zajazd TRAX, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sieradzu, Sieradz, ul. Sportowa 1, tel. 43 822 72 15
 Pokoje gościnne DPS BANKOWIEC, Sieradz, ul. Armii Krajowej 34, tel. 43 827 96 74
 Pokoje gościnne FARAON, Sieradz, ul. Jana Pawła II 53, tel. 43 822 70 08
 Pokoje gościnne POD MODRZEWIEM, Sieradz, ul. Parkowa 2, tel. 43 822 54 38
 Pokoje gościnne, Sieradz, ul. Jana Pawła II 12, tel. 43 822 37 42
 Ośrodek Wypoczynkowy Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Sieradz-Męka, tel. 43 822 38 82
 Zajazd TUMIDAJ, Tumidaj 11, tel. 43 820 34 37
 Gospodarstwo agroturystyczne, Dzierlic 85, tel. 43 822 53 37
 Gospodarstwo agroturystyczne, Orzeł Biały 20, tel. 43 826 41 14

Zbiornik PRÓBA

ZBIORNIK PRÓBA

Utworzony w 2001 r. poprzez spiętrzenie rzeki Żagliny. Latem funkcjonuje tu kąpielisko, wypoczynialnia sprężu pływającego i mała gastronomia. Ze stoków wzniesienia pod lasem rozciąga się rozległy widok na akwen, stoją tu altany, wyposażone w stoły, ławy i stojaki na rowery.

Kościół w Brzeźniu

TUMIDAJ

Zabytkowa drewniana karczma wzniesiona w końcu XVIII w., a przebudowana w XIX w.

BRZEŹNIO (4 km)

Późnobarokowy kościół parafialny pw. św. Idziego wzniesiony w 1755-61 r. We wnętrzu późnobarokowej świątyni uwagę przykuwa barokowe wyposażenie oraz tablice epitafijne, w tym marmurowa tablica z portretem fundatora na blasze. Na miejscowym cmentarzu znajduje się kaplica grobowa Korab-Kobierzyckich.

W rezerwacie NOWA WIEŚ

BARCZEW

Był gniazdem rodzowym Barczewskich, potem Ruszkowskich, a w latach 1677-1786 Pstrokońskich. Znajduje się tu murowany dwór z XIX w., w stylu klasycystycznym.

PYSZKÓW

Murowany, klasycystyczny dwór wzniesiony w XVIII w., a rozbudowany w 2. poł. XIX w.

REZERWAT NOWA WIEŚ

Chroni wielogatunkowy las mieszany o charakterze naturalnym. Szczególną uwagę zwracają sędziwe okazy świerków, jodeł, buków i dębów, a także pojedynczych klonów, sosen i jaworów. Jest tu duże stanowisko kwitnącego i owocującego bluszczu pospolitego.

Panorama Złoczewa

REZERWAT PAZA

Chroniący starodrzewy bukowe w wieku ponad 150 lat.

ZŁOCZEW

Ciekawy układ urbanistyczny miasta z początku XVII w. z elementami kompozycji renesansowej, z dużym rynkiem i regularną siatką ulic. Zabytkami są: późnorenesansowy kościół Św. Krzyża z 1. poł. XVII w., obok którego stoi pobożny klasztor należący do kamedulek. Atrakcją jest pałac z XVII/XVIII w., w którego otoczeniu znajdują się pozostałości parku w stylu angielskim. Nad zabudową góruje sylwetka późnorenesansowego kościoła p.w. św. Andrzeja wybudowanego w latach 1601-1614.

Klasztor kamedulek w Złoczewie

STARCE (5 km)

Zespół dworsko-parkowy składający się z dworu, i oficyn wzniesionych w poł. XIX w. w stylu neoklasycystycznym oraz parku z XIX w.

KURPIE

Zabytkowy młyn wodny z przełomu XIX i XX w.

Gospodarstwo agroturystyczne:

- J. Bednarek, Zapole 47, tel. 43 820 37 06

NOTATKI:

- Zb. Próba (punkt widokowy) ← 6 km Brzeźnio 4,5 km
- Pyszków 5,5 km
- Potok
- Barczew 4,5 km
- Złoczew (skrzyżowanie z drogą nr 14) 4,5 km
- Grójec Wik. (skrzyżowanie) ← 5 km Starce 5,0 km
- Sowiżdżały (skrzyżowanie) 6,0 km
- Klonowa Las (węzeł szlaków) 3,5 km
- Klonowa (węzeł szlaków)

Kościół w Klonowej

Paproć długosz królewski

Gospodarstwa agroturystyczne:
 - St. Ługowscy, Lary 4, tel. 43 820 81 50, www.laryzacisz.pl
 - J. Banasiewicz, Wojków 1, tel. 43 829 15 60

NOTATKI:

.....

.....

ŚLAK
 ŁĄCZNIKOWY

● Klonowa
 Las
 (węzeł szlaków)

3,5 km

● Kuźnica
 Zagrzebska
 (skrzyżowanie)

9,0 km

● Braszewice
 (centrum)

11,0 km

● Wojków
 (węzeł szlaków)

ŁĄCZNIK: KLONOWA LAS-WOJKÓW
 Umożliwia przejazd wzdłuż zachodniej granicy województwa łódzkiego, łącząc się z systemem szlaków powiatu wierszowskiego

KLONOWA

W 1863 r. podczas powstania styczniowego doszło tu do bitwy powstańców z kozakami. Zabytek stanowi neogotycki kościół pw. Przemienienia Pańskiego wybudowany w 1909-10 r., na miejscu poprzedniego, drewnianego z 1755 r. Przed kościołem stoi obelisk poświęcony mieszkańcom wsi poległym w II wojnie światowej. Możemy tu zobaczyć zabytkowe, drewniane domy, najstarszy z XVIII w. W okolicy stoją dwa zabytkowe wiatraki koźlaki: starszy pochodzi z 1877 r., młodszy z 1932 r.

BRASZEWICE

Podczas powstania styczniowego w pobliskich lasach, pod dowództwem Franciszka Parczewskiego, działał oddział powstańczy. W miejscu drewnianej świątyni, która spłonęła w 1950 r. wybudowano nowy kościół Najświętszego Serca Jezusowego i św. Trójcy.

REZERWAT JAŻWINY

Chroni wielowarstwowy wilgotny bór mieszany pochodzenia naturalnego, stanowiący "wyspę" wśród rozległych borów suchych. Nieopodal granic rezerwatu znajduje się stanowisko długosza królewskiego- największej paproci w Polsce, będącej pod ścisłą ochroną.

REZERWAT WRZAÇA

Rezerwat leśny chroniący zbiorowisko leśne buczyny kwaśnej, wysokopiennej starodrzew bukowy z udziałem jodły. Buk i jodła występują tu na północnej granicy naturalnego zasięgu w Polsce. Charakterystyczną cechą runa w rezerwacie jest stawy udział mszaków, występujących miejscami w rozległych darniach oraz całkowity brak gatunków typowych dla siedlisk żyznych.